

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ ఏకచత్వారింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకచత్వారింశః సర్గః ॥

సగరస్యాజ్ఞయాంశుమతా రసాతలం గత్వా తతో యజ్ఞియాశ్వస్యానయనం
స్వపితృవ్యానాం నిధనవృత్తస్య వర్ణనం చ

పుత్రాంశ్చిరగతాఞాత్వా సగరో రఘునందన |
నప్తారమబ్రవీద్ రాజా దీప్యమానం స్వతేజసా || 1.41.1 ||

శూరశ్చ కృతవిద్యశ్చ పూర్వైస్తుల్యోఽసి తేజసా |
పితృణాం గతిమన్విచ్ఛ యేన చాశ్వోఽపవాహితః || 1.41.2 ||

అంతర్భౌమాని సత్త్వాని వీర్యవంతి మహాంతి చ |
తేషాం తు ప్రతిఘాతార్థం సాసిం గృహ్ణీష్వ కార్ముకం || 1.41.3 ||

అభివాద్యాభివాద్యాంస్త్యం హత్వా విఘ్నకరానపి |
సిద్ధార్థః సన్నివర్తస్య మమ యజ్ఞస్య పారగః || 1.41.4 ||

ఏవముక్తోఽశుమాన్ సమ్యక్ సగరేణ మహాత్మనా |
ధనురాదాయ ఖడ్గం చ జగామ లఘువిక్రమః || 1.41.5 ||

స ఖాతం పితృభిర్మార్గమంతర్భౌమం మహాత్మభిః |
ప్రాపద్యత నరశ్రేష్ఠ తేన రాజ్ఞాభిచోదితః || 1.41.6 ||

దేవదానవరక్షోభిః పిశాచపతగోరగైః |
పూజ్యమానం మహాతేజా దిశాగజమపశ్యత || 1.41.7 ||

స తం ప్రదక్షిణం కృత్వా పృష్ట్యా చైవ నిరామయం |
పితౄన్ స పరిపప్రచ్ఛ వాజిహర్తారమేవ చ || 1.41.8 ||

దిశాగజస్తు తచ్ఛ్రాత్వా ప్రత్యువాచ మహామతిః |
ఆసమంజ కృతార్థస్త్వం సహాశ్వః శీఘ్రమేష్యసి || 1.41.9 ||

తస్య తద్ వచనం శ్రుత్వా సర్వానేవ దిశాగజాన్ |
యథాక్రమం యథాన్యాయం ప్రప్టుం సముపచక్రమే || 1.41.10 ||

తైశ్చ సర్వైర్దిశాపాలైర్వాక్యజ్ఞైర్వాక్యకోవిదైః |
పూజితః సహాయశ్చైవాగంతాసీత్యభిచోదితః || 1.41.11 ||

తేషాం తద్ వచనం శ్రుత్వా జగామ లఘువిక్రమః |
భస్మరాశీకృతా యత్ర పితరస్తస్య సాగరాః || 1.41.12 ||

స దుఃఖవశమాపన్నస్త్వసమంజసుతస్తదా |
చుక్రోశ పరమార్తస్తు వధాత్ తేషాం సుదుఃఖితః || 1.41.13 ||

యజ్ఞియం చ హయం తత్ర చరంతమవిదూరతః |
దదర్శ పురుషవ్యాఘ్రా దుఃఖశోకసమన్వితః || 1.41.14 ||

స తేషాం రాజపుత్రాణాం కర్తుకామో జలక్రియాం |
స జలార్థీ మహాతేజా న చాపశ్యజలాశయం || 1.41.15 ||

విసార్య నిపుణాం దృష్టిం తతోఽపశ్యత్ ఖగాధిపం |
పితౄణాం మాతులం రామ సుపర్ణమనిలోపమం || 1.41.16 ||

స చైనమబ్రవీద్ వాక్యం వైనతేయో మహాబలః |
మా శుచః పురుషవ్యాఘ్ర వధోఽయం లోకసమ్మతః || 1.41.17 ||

కపిలేనాప్రమేయేణ దగ్ధా హీమే మహాబలాః |
సలిలం నార్హసి ప్రాజ్ఞ దాతుమేషాం హి లౌకికం || 1.41.18 ||

గంగా హిమవతో జ్యేష్ఠా దుహితా పురుషర్షభ |
తస్యాం కురు మహాబాహో పితృణాం సలిలక్రియాం || 1.41.19 ||

భస్మరాశీకృతానేతాన్ ప్లావయేల్లోకపావనీ |
తయా క్లిన్నమిదం భస్మ గంగయా లోకకాంతయా |
షష్ఠిం పుత్రసహస్రాణి స్వర్గలోకం గమిష్యతి || 1.41.20 ||

నిర్గచ్ఛాశ్వం మహాభాగ సంగృహ్య పురుషర్షభ |
యజ్ఞం పైతామహం వీర నిర్వర్తయితుమర్హసి || 1.41.21 ||

సుపర్ణవచనం శ్రుత్వా సోఽశుమానతివీర్యవాన్ |
త్వరితం హయమాదాయ పునరాయాన్మహాతపాః || 1.41.22 ||

తతో రాజానమాసాద్య దీక్షితం రఘునందన |
న్యవేదయద్ యథావృత్తం సుపర్ణవచనం తథా || 1.41.23 ||

తచ్ఛ్రుత్వా ఘోరసంకాశం వాక్యమంశుమతో నృపః |
యజ్ఞం నిర్వర్తయామాస యథాకల్పం యథావిధి || 1.41.24 ||

స్వపురం త్వగమచ్ఛ్రీమానిష్ఠయజ్ఞో మహీపతిః |
గంగాయాశ్చాగమే రాజా నిశ్చయం నాధ్యగచ్ఛత || 1.41.25 ||

అగత్వా నిశ్చయం రాజా కాలేన మహతా మహాన్ |
త్రింశద్వర్షసహస్రాణి రాజ్యం కృత్వా దివం గతః || 1.41.26 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే ఏకచత్వారింశః సర్గః ||